

Informacija

o potrebi pridruživanja Crne Gore Inkluzivnom okviru za BEPS

Poresko planiranje od strane kompanija koje koriste neujednačenost poreskih sistema i premještanju ostvarenu dobit u zemlje gdje se ne obavlja stvarno poslovanje, a gdje su porezi veoma niski ili ih uopšte nema, dovodi do evazije poreske osnovice. Ovakav način poslovanja dovodi da ostvarena dobit prolazi neoporezovana u državi gdje nastaje, s jedne strane i do štetne poreske konkurencije s druge strane, koja utiče na donošenje loših investicijskih odluka, i gubitka povjerenja u poreski sistem jedne zemlje.

Stoga Evropska unija je, naročito u posljednje vrijeme, svoje aktivnosti usmjerila na poboljšanje efikasnosti naplate poreza i sprječavanje izbjegavanja plaćanja poreza. Savjet EU je, uzimajući u obzir promjene na međunarodnom nivou, kao prioritet postavio koordinisanje politika za borbu protiv poreske prevare i poreske utaje i izbjegavanja plaćanja poreza na nivou EU i na globalnom nivou i utvrdio kriterijume za ispunjavanje međunarodnih standarda u dijelu poreske transparentnosti i razmjene informacija za poreske svrhe.

U cilju smanjenja iskorišćavanja tzv "poreskih rajeva", tokom 2013. godine Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) je, u saradnji sa liderima G20, pripremila Projekat evazije poreske osnovice i premještanja dobiti (BEPS Projekat), koji sadrži paket mjera (15 akcija) kojima bi se na sveobuhvatan način suprostavilo premještanju dobiti u države sa niskim ili nultim poreskim stopama, gdje ne postoji ili postoji mala ekonomska aktivnost, što ima za posledicu manju naplatu poreza. Ovaj projekat je obezbijedio analizu mogućeg razvoja multilateralnog instrumenta za implementaciju onih BEPS mjera koji su povezani sa poreskim ugovorima, kako bi se zainteresovanim državama ugovornicama omogućila primjena tih mjera. S tim u vezi, navedeni multilateralni instrument je nastao sa ciljem modifikacije odredbi postojećih brojnih bilateralnih ugovora radi obezbjeđenja brže, koordinirane i dosljedne primjene BEPS mjera.

Zemlje članice OECD-a i G20 razvile su četiri minimalna standarda za primjenu BEPS mjera, koji se odnose na:

- sprječavanje zloupotrebe poreskih ugovora (uključujući i treaty shopping aranžmane) u cilju postizanja niže ili nulte stope oporezivanja;
- standardizovanog izvještavanja po državama (Izveštaj zemlja po zemlja) o ostvarenim prihodima rezidenata jedne države, kao mogućnost korišćenja tih informacija od strane poreskih administracija za procjenu transfernih cijena i drugih BEPS rizika;
- revitalizaciju postupka stručnog ocjenjivanja radi otklanjanja štetnih poreskih praksi i posvećenost transparentnosti kroz obaveznu spontanu razmjenu informacija;

- unaprjeđenje postupka zajedničkog dogovaranja poreskih vlasti radi obezbjeđenja napretka u rješavanju sporova.

OECD je objavio listu nekooperativnih zemalja - koje se nijesu obavezale da će ispuniti kriterijume Savjeta EU, koji se zasnivaju na dogovorenim međunarodnim standardima u oblasti poreske transparentnosti, pravednog oporezivanja i implementacije mjera protiv evazije poreske osnovice i premještanja dobiti (BEPS mjere) i to: pristupanje Globalnom forumu o transparentnošću i razmjeni informacija u poreske svrhe, potpisivanje Multilateralne Konvencije o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreskim pitanjima i pristupanje Inkluzivnom okviru za BEPS.

Crna Gora, nije na tzv. "crnoj listi", jer je ispunila dva kriterijuma Savjeta EU. Pristupila je Globalnom forumu o transparentnosti i razmjeni informacija u poreske svrhe i potpisala Multilateralnu Konvenciju o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreskim pitanjima, koja je u procesu ratifikacije. Pristupanjem Inkluzivnom okviru za BEPS, Crna Gora će ispuniti i poslednji, treći kriterijum Savjeta EU.

OECD je, na poziv lidera G20 razvio Inkluzivni okvir koji omogućava zainteresovanim zemljama i jurisdikcijama, uključujući i zemlje u razvoju, da rade na ravnopravnoj osnovi sa članovima OECD-a i G20 na razvoju standarda vezanim za BEPS, kao i pregleda i praćenja sprovođenja cjelokupnog BEPS paketa.

Inkluzivnom okviru za BEPS pristupilo je preko 120 zemalja. Ovo tijelo pruža tehničku podršku zemljama, koje su se obavezale da će realizovati mjere predviđene BEPS akcionim planom, u dijelu usklađivanja nacionalnog poreskog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU i implementacije minimalnih BEPS standarda.

Pristupanjem ovom okviru, Crna Gora će iskoristiti pomoć koja će joj biti pružena kako bi na adekvatan način inkorporirala međunarodne standarde u svoje poresko zakonodavstvo u cilju implementacije BEPS mjera. Takođe, imaće priliku da razmjenjuje iskustva sa drugim zemljama u vezi potpisivanja i implementacije Multilateralne Konvencije za primjenu mjera u cilju sprečavanja evazije poreske osnovice i premještanja dobiti, u cilju unaprjeđenja i jačanja njenih poreskih ugovora.

Crna Gora će, kao dio Inkluzivnog okvira za BEPS, aktivno i na ravnopravnoj osnovi sa ostalim zemljama članicama OECD-a i G20, učestvovati u radu Odbora za fiskalne poslove i njegovih pomoćnih tijela, u donošenju odluka o svim rezultatima u vezi BEPS Projekta, doprinoseći dodatnom radu na postavljanju BEPS standarda i boljem pristupu inicijativama za izgradnju kapaciteta. Takođe, imaće pravo da bude birana u upravljačkim tijelima ovog okvira.

Svaki član Inkluzivnog okvira je ravnopravan i doprinosi troškovima vezanim za realizaciju BEPS Projekta. Crna Gora će, takođe učestvovati u navedenim troškovima, plaćanjem godišnje naknade od 20.000 eura, koja podliježe korekciji u zavisnosti od kretanja inflacije.

Imajući u vidu prethodno navedeno, predlaže se da Vlada Crne Gore prihvati Predlog Informacije o potrebi pridruživanja Crne Gore Inkluzivnom okviru za BEPS, koji će Crnoj Gori pružiti tehničku podršku u implementaciji minimalnih standarda BEPS mjera i odobri sredstva za plaćanje godišnje naknade.

Takođe predlaže se da Vlada Crne Gore ovlasti ministra finansija, Darka Radunovića, da u njeno ime potpiše pismo namjere Crne Gore za pridruživanje BEPS Projektu, kojim se izražava namjera pridruživanja i pridržavanja obaveza Crne Gore pristupanjem Inkluzivnom okviru za BEPS.